

GUIDE - Υποστήριξη της Εκπαίδευσης Ενηλίκων με Μαθησιακές Δυσκολίες για Επαγγελματική Ανάπτυξη

Αριθμός έργου. 2023-1-IT02-KA220-ADU-000160459

Σχέδιο Μαθήματος για εκπαιδευόμενους με ΔΕΠ-Υ

Co-funded by
the European Union

Τίτλος μαθήματος: Κριτική Σκέψη – Πρακτικές Στρατηγικές για Ενήλικες με Μαθησιακές Δυσκολίες	Αντικείμενο: Κριτική Σκέψη	Διάρκεια: 1.5 ώρα
Μαθησιακοί στόχοι: • Ανάπτυξη κατανόησης του τρόπου με τον οποίο η κριτική σκέψη υποστηρίζει τη λήψη αποτελεσματικών αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων σε πραγματικές καταστάσεις. • Παρουσίαση πρακτικών τεχνικών για την ανάλυση δεδομένων και την αξιολόγηση επιλογών, ειδικά σχεδιασμένων για ενήλικες με μαθησιακές δυσκολίες. • Καθοδήγηση των εκπαιδευομένων στην αναγνώριση των προσωπικών τους συνηθειών σκέψης και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων για προσεκτικές και τεκμηριωμένες αποφάσεις. • Εξήγηση της επίδρασης της κριτικής σκέψης στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και στη δημιουργία αποτελεσματικής και ισότιμης συνεργασίας στον εργασιακό χώρο.	Μαθησιακά Αποτελέσματα: • Οι εκπαιδευόμενοι θα αναγνωρίζουν τον ρόλο της κριτικής σκέψης στη λήψη αποφάσεων που βασίζονται στην ομαδική συνεργασία και στην επίλυση προβλημάτων από κοινού. • Οι εκπαιδευόμενοι θα ενισχύουν την ικανότητά τους να αναλύουν αντικειμενικά τις καταστάσεις, να διατυπώνουν σχετικές ερωτήσεις και να αναγνωρίζουν τις παραδοχές κατά τη διάρκεια της ομαδικής εργασίας. • Οι εκπαιδευόμενοι θα επιδεικνύουν δεξιότητες στην αξιολόγηση επιλογών και στην πρόταση εποικοδομητικών λύσεων, βασισμένων στη λογική σκέψη και όχι στην προσωπική προκατάληψη. • Οι εκπαιδευόμενοι θα αναστοχάζονται για το πώς η κριτική σκέψη συμβάλλει στην επιτυχία της ομάδας, στη δίκαιη συμμετοχή και στην αποτελεσματική κατανομή των εργασιών.	

Μέθοδοι Διδασκαλίας:

- Ενσωμάτωση οπτικών βοηθημάτων, όπως εικονίδια και υλικά με χρωματική κωδικοποίηση, για την ενίσχυση της κατανόησης και της απομνημόνευσης.
- Διευκόλυνση ομαδικών συζητήσεων με τη χρήση ρεαλιστικών σεναρίων, ώστε να ενισχύεται η ενεργή συμμετοχή και η συνάφεια με την καθημερινή ζωή.
- Συνεργατική μάθηση μεταξύ εκπαιδευομένων, σε συνδυασμό με διαδραστικές, βιωματικές μικρο-δραστηριότητες, για την ανάπτυξη πρακτικών δεξιοτήτων.

Μέθοδοι και διαδικασίες διδασκαλίας:

Συνιστάται οι εκπαιδευτές να εφαρμόζουν δομημένες μεθόδους διερεύνησης, όπως η σωκρατική μέθοδος, η εναλλαγή ρόλων και η ανάλυση σεναρίων, ώστε να ενθαρρύνουν την κριτική αναστοχαστική σκέψη, να προάγουν την πολυπρισματική θεώρηση και να υποστηρίζουν τη λήψη αποφάσεων βασισμένη σε τεκμηριωμένα δεδομένα.

Εισαγωγή / Ενεργοποίηση εκπαιδευομένων:

- Ξεκινήστε το μάθημα με μια δραστηριότητα που προκαλεί το ένστικτο και αμφισβητεί την αυθόρμητη σκέψη.
- Ξεκινήστε μια σύντομη συζήτηση, ζητώντας από τους εκπαιδευόμενους να μοιραστούν μια κατάσταση όπου μια βιαστική κρίση οδήγησε σε μη ιδανικό

Σύντομη περιγραφή δραστηριοτήτων:

- Συμμετοχή σε δομημένη συζήτηση πάνω σε επιλεγμένα σενάρια που απαιτούν ανάλυση και αξιολόγηση.
- Διερεύνηση διαφορετικών οπτικών, ανάλυση της ισχύος των υποστηρικτικών επιχειρημάτων και εξέταση των συνεπειών.
- Έμφαση στη λογική συνοχή, τις ηθικές πτυχές και τη λήψη αποφάσεων βασισμένη σε αποδείξεις.
- Ανταλλαγή απόψεων μεταξύ εκπαιδευομένων και ομαδικός

Πρακτική Εφαρμογή (Βιωματικό Σενάριο):

«Το Διπλό Δίλημμα»

Οι εκπαιδευόμενοι χωρίζονται σε μικρές ομάδες και λαμβάνουν δύο κάρτες με ρεαλιστικά διλήμματα — μία που περιγράφει μια οικογενειακή δυσκολία και μία που αφορά ένα ζήτημα στον χώρο εργασίας. Για κάθε δίλημμα, καλούνται να:

- Ορίσουν με σαφήνεια το πρόβλημα.
- Συζητήσουν τις πιθανές αντιδράσεις,

αποτέλεσμα. • Έχετε βρεθεί ποτέ σε μια κατάσταση όπου πήρατε μια αυθόρμητη απόφαση, χωρίς να αναλύσετε τις συνέπειες, και αυτή σας οδήγησε σε θετικό ή αρνητικό αποτέλεσμα; (στο σχολείο / στη δουλειά / στην οικογένεια) Καταγράψτε τις απαντήσεις στον πίνακα ή συλλέξτε τις μέσω χαρτιών post-it. Συνδέστε τις εμπειρίες τους με τη σημασία της κριτικής σκέψης.	αναστοχασμός. • Εισαγωγή στην Κριτική Σκέψη. • Καταιγισμός ιδεών στο πλαίσιο της Κριτικής Σκέψης.	διαχωρίζοντας τις συναισθηματικές από τις λογικές. • Εφαρμόσουν έναν απλοποιημένο «Χάρτη Κριτικής Σκέψης» (Ποιος; Τι; Γιατί; Τι θα γινόταν αν; Τι κάνουμε τώρα;) για να αναλύσουν συνέπειες και λύσεις.
Εκπαιδευτικοί πόροι και εργαλεία: • Πίνακας και μαρκαδόροι για την αποτύπωση των διαδικασιών λήψης αποφάσεων. • Έντυπα φύλλα εργασίας με ερωτήσεις-κατευθύνσεις, δέντρα αποφάσεων και ερωτήσεις αναστοχασμού. • Προβολέας για την παρουσίαση σύντομων βίντεο με σενάρια ομαδικής εργασίας και μοντέλα ανάλυσης. • Κάρτες ρόλων και φύλλα σεναρίων για ομαδικές προσομοιώσεις. • Χρωματιστές κάρτες για ομαδική ψηφοφορία και αξιολόγηση επιλογών. • Εξατομικευμένα φύλλα εργασίας και κάρτες ερωτήσεων κριτικής σκέψης, αφίσες προσαρμοσμένες στις συγκεκριμένες μαθησιακές ανάγκες.	Διαφοροποίηση και Προσαρμογή: Βάσει των εξειδικευμένων στρατηγικών για εκπαιδευόμενους με ΔΕΠ-Υ, Δυσπραξία, Δυσαριθμησία και Δυσλεξία, το μάθημα προσφέρει πολλαπλά σημεία εισόδου ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης συμμετοχή: • ΔΕΠ-Υ: Σύντομες, δομημένες δραστηριότητες με μεταβάσεις που περιλαμβάνουν κίνηση και χρήση οπτικών βοηθημάτων. Εργαλεία όπως κάρτες συναισθημάτων και εισαγωγικές προτάσεις υποστηρίζουν τη συγκέντρωση και τη σαφήνεια σκέψης. • Δυσπραξία: Δραστηριότητες με ελάχιστες σωματικές απαιτήσεις, χρήση οπτικών ακολουθιών και υποστηρικτικών εργαλείων όπως έγχρωμες κάρτες βημάτων και ασκήσεις μικρο-γραφής.	

Εργαλεία: Canva, Nearpod, NaturalReader, CapCut, Visme, Padlet, Google Keep.

- Δυσαριθμησία: Μικρο-δραστηριότητες που αποφεύγουν την αριθμητική πολυπλοκότητα. έμφαση στην ταξινόμηση, τη λεκτική λογική και τη χαρτογράφηση αποφάσεων με εικόνες.

- Δυσλεξία: Οπτικά εργαλεία σκέψης, προφορικές οδηγίες, κείμενα σε μεγάλη γραμματοσειρά και ευκαιρίες έκφρασης ιδεών μέσω ομιλίας ή συμβόλων αντί για γραπτό λόγο.

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

- Ανάλυση και παρατήρηση κατά την εκτέλεση της δραστηριότητας
- Σύντομος αυτοαναστοχασμός: «Πώς μπορώ να πάρω την καλύτερη απόφαση χρησιμοποιώντας την κριτική σκέψη;»
- Αυτοαξιολόγηση και αλληλοαξιολόγηση μετά την ανάλυση σεναρίων και την αξιολόγηση επιχειρημάτων
- Ερωτήσεις αναστοχασμού σχεδιασμένες για την αξιολόγηση της κατανόησης στρατηγικών κριτικής σκέψης, της λογικής δομής και της ενσωμάτωσης αποδεικτικών στοιχείων
- Ομαδική συζήτηση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ (ΔΕΠ-Υ)				
Χρόνος	Περιεχόμενο	Δραστηριότητες Εκπαιδευτή	Δραστηριότητες Εκπαιδευομένων	Μέθοδος Αξιολόγησης και Τεκμηρίωση
00:00 - 00:15	Δραστηριότητα Ενεργοποίησης: «Καθρέφτης Σκέψης»	• Η ομάδα σχηματίζει κύκλο και ο εκπαιδευτής εξηγεί τους κανόνες 📋. • Δείχνει μια απλή κίνηση (π.χ. διπλώνει ρούχα ή χρησιμοποιεί λάπτοπ). • Ρωτά τους εκπαιδευόμενους: «Αφορά το σπίτι ή τη δουλειά;»	• Οι εκπαιδευόμενοι παρατηρούν και μιμούνται την κίνηση. • Προσπαθούν να μαντέψουν το πλαίσιο (σπίτι ή δουλειά). • Επεξηγούν την επιλογή τους.	• Ο εκπαιδευτής ρωτά: «Γιατί σκέφτηκες ότι αυτή ήταν μια δραστηριότητα για το σπίτι ή για τη δουλειά;» «Ήταν δύσκολο να καταλάβεις το πλαίσιο (σπίτι ή εργασία);» • Παρατήρησε το επίπεδο συμμετοχής στη δραστηριότητα ενεργοποίησης.
00:15 - 00:35	Ομαδική Συζήτηση για την Κριτική Σκέψη	• Ο εκπαιδευτής δείχνει μια χρωματιστή αφίσα με τίτλο: «ΣΤΑΜΑΤΑ – ΣΚΕΨΟΥ – ΔΙΑΛΕΞΕ». • Δίνει ένα απλό παράδειγμα από την καθημερινή ζωή (στο σπίτι ή στη δουλειά) και ρωτά: «Σου έχει τύχει ποτέ μια τέτοια κατάσταση στην οικογένεια ή στη δουλειά;» «Πώς ένιωσες;» • Μετά τη συζήτηση 🧠🧩, δείχνει emoji για συναισθηματικές αποφάσεις 😞😟 και για	• Δες προσεκτικά τις εικόνες. • Διάλεξε το emoji που ταιριάζει με κάθε κατάσταση. • Μοιράσου αν κάποια φορά σκέφτηκες πριν αντιδράσεις. • Αν κάτι δεν είναι ξεκάθαρο, μπορείς πάντα να ρωτήσεις ξανά.	• Ο εκπαιδευτής σημειώνει τα αποτελέσματα της συμμετοχής. • Ρωτά: «Τι είναι η κριτική σκέψη;» • Ελέγχει αν οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να πουν τα 3 βήματα. • Χρησιμοποιεί ένα γρήγορο παιχνίδι αντιστοίχισης (συναίσθημα vs λογική).

		λογικές 😊🧐. Ο εκπαιδευτής εξηγεί στους εκπαιδευόμενους ότι, αν δεν καταλάβουν κάποια διαδικασία, μπορούν να ζητήσουν διευκρινίσεις.		
00:35 - 00:40	Εισαγωγή στην Κριτική Σκέψη	Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει την έννοια της Κριτικής Σκέψης στους εκπαιδευόμενους, χρησιμοποιώντας μια μικρή παρουσίαση στο Canva.	Οι εκπαιδευόμενοι παρακολουθούν με προσοχή την παρουσίαση του εκπαιδευτή.	Σύντομη παρουσίαση στο Canva
00:40 - 1:10	Ομαδική Δραστηριότητα: Διλήμματα Οικογένειας ή Εργασίας	- Ο εκπαιδευτής δίνει κάρτες με μικρά διλήμματα (π.χ. «Ο αδελφός σου σπάει το κινητό» / «Ο προϊστάμενός σου λέει ότι άργησες»). - Ζητά από τους εκπαιδευόμενους να τις χωρίσουν σε δύο κατηγορίες: ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ή ΔΟΥΛΕΙΑ. - Στο τέλος τους καθοδηγεί να διαλέξουν την κατάλληλη αντίδραση.	- Οι εκπαιδευόμενοι χωρίζονται σε ομάδες (χρησιμοποιώντας αριθμούς) και βάζουν τις κάρτες με τα διλήμματα στη σωστή σειρά. - Διαβάζουν και αποφασίζουν ποια είναι η πιο ήρεμη αντίδραση. - Μετά τη συζήτηση 🗣️💬🧐 λένε τι συναίσθημα ένιωθαν και τι θα έπρεπε να κάνουν.	- Ο εκπαιδευτής παρατηρεί τον τρόπο με τον οποίο η ομάδα παίρνει αποφάσεις. - Χρησιμοποιεί μια λίστα ελέγχου: «Έβαλαν σωστά τις κάρτες;» «Διάλεξαν μια λογική δράση;»

01:10-01:20	Αυτοαξιολόγηση & Ενθάρρυνση Ομάδας	• Ο εκπαιδευτής μοιράζει στους εκπαιδευόμενους το φύλλο αυτοαξιολόγησης με emoji. • Έπειτα ρωτά: «Την επόμενη φορά, στο σπίτι ή στη δουλειά, τι θα κάνεις διαφορετικά;»	• Οι εκπαιδευόμενοι συμπληρώνουν το φύλλο. • Γράφουν μια διαφορετική απόφαση: «Την επόμενη φορά που θα στενοχωρηθώ, θα...» • Ακούν τους υπόλοιπους εκπαιδευόμενους και δίνουν ανατροφοδότηση ξεκινώντας με απλές φράσεις.	• Ο εκπαιδευτής μαζεύει τα φύλλα. • Ακούει τα σχόλια των εκπαιδευομένων και φροντίζει να υπάρχει σεβασμός και κατανόηση.
01:10 - 01:30	Κλείσιμο & Ανακεφαλαίωση: Τα Έξι Καπέλα Σκέψης	Ο εκπαιδευτής εξηγεί σύντομα το Παιχνίδι με τα Έξι Καπέλα Σκέψης και τη σημασία τους: • Άσπρο Καπέλο: Γεγονότα & Πληροφορίες 📄 • Κόκκινο Καπέλο: Συναισθήματα ❤️ • Μαύρο Καπέλο: Προσοχή & Κριτική Αξιολόγηση ● • Κίτρινο Καπέλο: Θετικά & Οφέλη 😊 • Πράσινο Καπέλο: Δημιουργικότητα & Εναλλακτικές 🌱 • Μπλε Καπέλο: Διαδικασία & Έλεγχος ● Αναθέτει ή αφήνει κάθε μέλος της ομάδας να διαλέξει έναν ρόλο-καπέλο για τη συζήτηση.	• Διάλεξε ένα «Καπέλο Σκέψης» και μίλησε σαν να έχεις αυτόν τον ρόλο. • Με την ομάδα συζητήστε τα διλήμματα και τις ήρεμες λύσεις που προτείνετε. • Πείτε πώς νιώθετε, ποια είναι τα καλά, ποια τα δύσκολα και ποιες άλλες λύσεις μπορείτε να βρείτε. • Άκου προσεκτικά τους υπόλοιπους εκπαιδευόμενους και μίλα με σεβασμό.	• Έλεγε αν όλοι συμμετείχαν μέσα από τον ρόλο του «Καπέλου Σκέψης». • Κράτησε σημειώσεις για το πόσο καλά και με πόσους διαφορετικούς τρόπους σκέφτηκαν οι εκπαιδευόμενοι. • Δες αν μίλησαν με σεβασμό και αν συνεργάστηκαν καλά. • Ζήτησε από τις ομάδες να πουν με λίγα λόγια (προφορικά ή γραπτά) τι έμαθαν βλέποντας τα πράγματα από πολλές πλευρές.

		Καθοδηγεί την ομάδα να δώσει ανατροφοδότηση στα διλήμματα και στις επιλεγμένες αντιδράσεις από την οπτική του κάθε καπέλου. Για παράδειγμα: • Άσπρο Καπέλο: «Τι γεγονότα ξέρουμε γι' αυτό το δίλημμα;» • Κόκκινο Καπέλο: «Πώς μπορεί να νιώθει κάποιος σε αυτή την κατάσταση;» • Μαύρο Καπέλο: «Τι θα μπορούσε να πάει στραβά αν αντιδράσουμε έτσι;» • Κίτρινο Καπέλο: «Ποια είναι τα οφέλη αυτής της αντίδρασης;» • Πράσινο Καπέλο: «Μπορούμε να σκεφτούμε άλλες λύσεις;» • Μπλε Καπέλο: «Πόσο καλά συνεργάστηκε η ομάδα;» Διευκολύνει το μοίρασμα με σεβασμό και φροντίζει να συμμετέχουν όλοι. Παρατηρεί πόσο καλά οι εκπαιδευόμενοι εφαρμόζουν την κριτική σκέψη από διαφορετικές οπτικές.		
--	--	---	--	--

Co-funded by
the European Union

GUIDE: Υποστήριξη της Εκπαίδευσης Ενηλίκων με Μαθησιακές Δυσκολίες για Επαγγελματική Ανάπτυξη

Αριθμός έργου.: 2023-1-IT02-KA220-ADU-000160459

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.